

Kristiansand
kommune

PROSJEKTERINGSANVISNING SPESELL DEL

PA 03 – IDRETTSBYGG

Innhold

0	ORIENTERING	3
0.1	Generelt.....	3
0.2	Oppbygging av dokumentet	3
0.3	Ansvar for innkjøp av inventar og utstyr	4
0.4	Relevante lover, forskrifter og veiledere.....	6
1	DESIGNKRITERIER	7
1.1	Utforming	7
1.2	Lyd og akustikk	7
2	SPESEILLE KRAV BYGNINGSDELER	8
2.3	Yttervegger	8
2.4	Innervegger	8
2.5	Dekker	8
2.7	Fast inventar	9
3	SPESEILLE KRAV VVS-INSTALLASJONER	10
3.1	Sanitær	10
3.2	Varme	10
3.6	Luftbehandling	10
4	SPESEILLE KRAV ELKRAFTINSTALLASJONER.....	11
4.3	Lavspent forsyning	11
4.4	Lys.....	11
5	SPESEILLE KRAV EKOM OG AUTOMATISERING	12
5.4	Alarm og signal	12
5.5	Lyd og bilde.....	12
6	SPESEILLE KRAV ANDRE INSTALLASJONER	13
6.6	Fastmontert spesialutrustning for virksomhet.....	13
6.7	Løs spesialutrustning for virksomhet	13
7	SPESEILLE KRAV UTENDØRS	14
7.0	Utendørs, generelt	14
8	VEILEDENDE ROM- OG FUNKSJONSPROGRAM IDRETTSBYGG.....	15
8.1	Eksempel på romprogram	15
8.2	Funksjonsprogram	17
9	REVISJONSHISTORIKK	22

0 ORIENTERING

Dette dokumentet er en del av Kristiansand Kommunes prosjekteringsanvisninger (PA), og kravspesifikasjoner (KS) for byggeprosjekter. Dokumentene er delt inn i en generell del, PA 00, som gjelder alle byggeprosjekter, og ytterligere spesielle deler som omtaler tilleggskrav for ulike typer formålsbygg. I tillegg til de ulike prosjekteringsanvisningene skal også kommunens samlede kravspesifikasjon for bygningstekniske anlegg, KS 00, ligge til grunn for prosjektering.

Dette dokumentet angir prosjekteringsanvisningens spesielle krav til idrettsbygg.

0.1 Generelt

Prosjekteringsanvisningens formål er å angi spesielle krav til prosjektering, utforming av bygget og uteområdet, krav til bygningens rom og funksjoner, samt belyse problemstillinger som må vurderes ved prosjektering og bygging av idrettsbygg.

Eiendoms egen prosjektavdeling er ansvarlig for prosjektgjennomføringen, herunder gjennomføring av tilbudskonkurranse og kontrahering av rådgivere og utførende entreprenør(er).

Byggeprosjektene gjennomføres i henhold til Eiendoms rutiner for prosjektgjennomføring. Disse er beskrevet i PA-bok for utførelsesfasen.

Følgende interne deltakere fra Kristiansand kommune må det forventes å samhandle med i prosjektfasen:

• Prosjekteier (PE)	-	Eiendom, Bygg -og eiendomsforvaltning
• Byggherre (BH)	-	Eiendom, Bygg- og eiendomsforvaltning
• Prosjektleder (PL)	-	Eiendom, Bygg- og eiendomsforvaltning
• Byggforvalter	-	Eiendom, Bygg- og eiendomsforvaltning
• Bruker	-	Representant fra Idrettsenheten
• Kommunalområde	-	Kultur og innbyggerdialog
• Miljørettet helsevern (MHV)	-	Helse og mestring
• Bedriftshelsetjenesten (BHT)	-	Organisasjon
• Arbeidsmiljøutvalget (AMU)		

Det skal sendes en søknad om godkjenning til Miljørettet Helsevern når det foreligger plan for nytt idrettsbygg eller hovedombygging, hvor det er arealer som skal benyttes av barn i regi av skoleaktivitet (kroppsøving eksempelvis). Miljørettet helsevern skal gi en vurdering av planene og befare bygget før det tas i bruk. Virksomheten skal være godkjent før oppstart.

Bedriftshelsetjenesten (BHT) skal få planene for nytt bygg eller hovedombygging tilsendt for gjennomsyn og kommentarer før endelig detaljprosjekt blir låst.

0.2 Oppbygging av dokumentet

Kapittel 0, 1 og 8 informerer om krav, vurderinger og funksjoner som skal ivaretas i prosjektet.

Det er kun bygningsdelsdeler med spesielle krav for helsebygg som er omtalt i dette dokumentet på to- eller tresifret nivå i kap. 2-7. Dersom underkapitler iht. bygningsdelstabellen er utelatt fra

dokumentet stilles det ikke spesielle krav og det henvises til generelle punkter i kravspesifikasjon KS 00.

0.3 Ansvar for innkjøp av inventar og utstyr

Internt i kommunen er man organisert slik at ansvar for anskaffelse av inventar og utstyr ligger på ulike enheter ifm. byggeprosjekter.

0.3.1 Områdets ansvar

Området har ansvar for å definere hvilket fast og løst utstyr som skal leveres i prosjektet.

Opplisting under er et forslag og ikke uttømmende for leveranse i en flerbrukshall, se også veileder V-0989B. Prosjektet skal stå for oppkobling av teknisk utstyr som området spesifiserer. Det må sikres tilstrekkelig spikerslag og festeanordning i gulv, vegger og tak for aktuelt utstyr.

1. Basketballkurver til trening, på vegg med min./max. høyde
2. Basketballkurver til match, i tak
3. Badmintonstativer, løse for gulv med nett
4. Bordtennisbord med nett og flip-over
5. Høydehoppstativ med list
6. Høydehoppmatte
7. Innendørshekker
8. Håndballmål med nett
9. Innebandy-mål med nett
10. Bomsystem med tauer komp.
11. Turneringer komp.
12. Klatretau komp.
13. Bukk liten
14. Bukk mellomstor
15. Bukk stor
16. Hest, skolemodell
17. Kasse tre
18. Kasser skum

19. Trampoline medium
20. Gymbenker
21. Gymmatter 30mm
22. Gymmatter 15mm
23. Nedsprangmatte / tjukkas
24. Vogn for volleyball
25. Vogn for matter
26. Førstehjelpskap
27. Springbrett
28. Gulvhylser for volleyball, rustfritt metall
29. Volleyball, al. stativ med nett og ant.
30. Ribbevegg 5m, viktig at disse løftes opp fra gulv så man kommer inntil med gulvaskemaskin
31. Bord 200 - 100cm (sammenleggbare)
32. Stoler (stablestoler)
33. Høytaler/Musikkanlegg
34. Veggklokker
35. Resultattavle elektronisk for elitenivå
36. Skillevegg, lyddempet
37. Dommerstol for volleyball
38. Moppevaskemaskin
39. Gulvaskemaskin med lade stasjon.
40. Gulvringer med lokk
41. Rekvizita skap
42. Ballvogner
43. Tennisstolper med nett
44. Gulvhylser for tennis
45. Musikkanlegg

46. Dekkegulv for f.eks. andre typer arrangementer en idrett

0.3.2 Byggeprosjektets ansvar

Prosjektet ved prosjektleder har ansvar for å koordinere innkjøp av fast og løst utsyr med kommunalområde som skal leveres i prosjektet.

Disse skal medtas i anbudsbeskrivelsene og prises av entreprenør.

Det er viktig å påse nødvendig innfestning til gulv, vegger og tak for å sikre korrekt montasje. Gulvhylsen som benyttes skal være tette, slik at gulvkonstruksjonen tåler renhold.

0.4 Relevante lover, forskrifter og veiledere

I tillegg til aktuelle lover, forskrifter og veiledere henvist til i PA 00 generell del, gjelder følgende for idrettsbygg. Listen er ikke uttømmende:

- Veileder V-0989B.
- Veileder V-0511.
- NS12193.

1 DESIGNKRITERIER

1.1 Utforming

Utforming av idrettsbygg gjøres iht. veileder V-0989B og V-0511.

- Bygning og uteanlegg skal planlegges slik at orienterings- og bevegelseshemmede har god adgang til bruker- og publikumsarealene i hallen. Adkomst mellom forskjellige nivåer i hallen skal skje via ramper, eller med heis.
- Prinsippet med fleksibilitet i bygget skal stå sentralt i planleggingen. Andelen av trafikkarealer og andre bi-arealer må søkes redusert mest mulig til fordel for programmerte bruksarealer.

1.1.1 Idrettshall

Idrettshaller skal dimensjoneres og utstyres som flerbrukshall. Det er avgjørende for å få statlig tilskudd (spillemidler) for bygging av hall, at den blir prosjektert og bygget i henhold til retningslinjene i veileder V-0989B.

- Idrettshall forutsettes delt i minst to haller ved hjelp av lyddempende heisevegg med dB 40. Plasseringen av heiseveggen må senere kunne koordineres med inndeling/oppmerking av baner på gulvet.
- Idrettshall skal kunne fungere som samlingssted for bydel. Det skal kunne samles opptil 1000 personer.
- Det må avklares om det skal være tilkoblingsmulighet for byggestrømskap til messer e.l.
- For å forenkle drift i hallen må det legges til rette for å kunne kjøre lift, tilhengere m.m. direkte inn i hallen uten å trenge ytterlige tildekkinger eller forsterkningsplater på hallgulvet.

1.1.2 Flerbrukshall

Flerbrukshall skal kunne anvendes vekselvis til ulike idrettsaktiviteter. Den skal dekke kravene til konkurransearena for de fleste ballspill, unntatt fotball. Flerbrukshaller skal utformes iht. veiledere V-0989B og V-0732 B.

- Flerbrukshall skal dekke de krav som stilles til undervisning i kroppsøving. Størrelse på dusjrom 0,8 m² per garderobeplass, minimum 15 m² for lagsgarderobe. Det bør helst være et dusjrom til hver garderobe. For skoleklasser med inntil 30 elever blir kravet minimum 24 m².
- Noe veggareal i hallen skal dimensjoneres med tanke på at det skal kunne drives skuddtrening med ball mot veggen.

1.2 Lyd og akustikk

I flerbrukshall skal etterklangstiden vurderes særskilt jfr. NS8175 tabell 11.

Det gjøres spesielt oppmerksom på kravene til lyddempende konstruksjoner mellom garasje og flerbrukshall, og mellom flerbrukshall og oppvarmingsareal.

2 SPESIELLE KRAV BYGNINGSDELER

I dette dokumentet omtales ikke byggets generelle krav til bygningsdeler, kun de anlegg som gjelder spesielt for idrettsbygg. Dersom underkapitler ikke angir spesielle krav, henvises det til generelle punkter i kravspesifikasjon KS 00.

2.3 Yttervegger

2.3.1 Utvendig kledning og overflater

Ved bevisst planløsning av bygning og utomhusanlegg skal eksempelvis utvendig ballspill lokaliseres til bestemte deler av fasadene.

2.3.2 Vinduer

Vinduer inn til hall skal være plassert i nordvegg. Det er ikke ønskelig med vinduer i garderober.

2.3.3 Ytterdører

- Rømningsdører mot det fri skal kobles opp med holdemagnet. KAC-boks skal kobles opp med lyd/sirene om den blir utløst.
- Inngangsdører skal leveres med dørmagnet eller holdefunksjon i dørpumpe for å kunne holde dører åpen. Det samme gjelder innvendige dører som er i korridor og adkomst til hall.
- Porter til lager skal ha fri høyde på 2,2 meter. Det skal være leddporter med montert portåpnere. Låsing av porter skal kunne utføres via adgangskontroll.

2.4 Innervegger

2.4.1 Innvendige dører

Dører skal være terskelfrie så lenge det ikke er i strid med brann- og lydkrav.

2.5 Dekker

2.5.1 Gulvoverflater

Gulv på grunn skal prosjekteres setningsfritt og spesielt hensynta gulvenes bevegelsesmuligheter og dermed opprissing.

Det stilles spesielle krav til sklisikkerhet (min. klasse A i barfotområder) og renhold.

Idrettsgulv

Det skal legges kombielastiske idrettsgulv. Det vises for øvrig til NBI-blad 541.810 vedrørende legging av idrettsgulv. Gulv i flerbrukshall merkes iht. standard merkeplan i veileder V-0989B.

Hallen skal ha et idretts/sportsgulv som er luftet, ventilert og lavtbyggende uten tilfarere.

Det ønskes kombielastisk idrettsgulv som Boflex Pulastic 7+2 eller lignende. Andre typer sportsgulv skal avklares med byggherre i forhold til krav til idretten som skal utøves i hallen.

2.5.2 Himlinger

Det er i dag store problemer med himlingsplater på avveier grunnet ballbruk. Valg av himlingssystem må ta særskilt hensyn til spretting av ball opp i tak. Tunge himlingsplater av type 60X120 tresonitt eller lignende skal benyttes i T-profiler.

I flerbrukshall og oppvarmingsareal skal det fortrinnsvis benyttes støtsikre himlingsplater som monteres direkte til undersiden av taket. Platene skal ha lydabsorberende egenskaper.

2.7 Fast inventar

Fast inventar ref. veileder V-0989B.

3 SPESIELLE KRAV VVS-INSTALLASJONER

I dette dokumentet omtales ikke byggets generelle krav til VVS-tekniske anlegg, kun det som gjelder spesielt for idrettsbygg. Dersom underkapitler ikke angir spesielle krav, henvises det til generelle punkter i kravspesifikasjon KS 00.

3.1 Sanitær

- Vaskeservanter i garderober skal ha minimum 1 stk. blandebatteri med høy tut, for påfylling av drikkevann.

3.2 Varme

Gulvvarme skal som minimum brukes på følgende steder:

- Idrettshaller og gymnastikksaler.
- WC-rom.
- Inngangspartier og garderober.

3.6 Luftbehandling

Det skal være separate ventilasjonsaggregat for idrettshall og garderober, med roterende varmegjenvinner og behovsstyrt ventilasjon etter CO₂, temperatur og fuktighet.

Armaturer for tilluft og avtrekk skal beskyttes, for eksempel med tilluft integrert i tribune eller vegg ved gulv, og avtrekk integrert i vegg ved tak.

Dersom oppholdsarealer kobles til samme ventilasjonsaggregat som idrettshall, må det monteres varmebatteri i tilluftskanalen til disse arealene.

Ventilasjon, kjøling og avfukting må tilpasses materialvalg, spesielt med tanke på relativ luftfuktighet.

4 SPESIELLE KRAV ELKRAFTINSTALLASJONER

I dette dokumentet omtales ikke byggets generelle krav til elkraft-anlegg, kun det som gjelder spesielt for idrettsbygg. Dersom underkapitler ikke angir spesielle krav, henvises det til generelle punkter i kravspesifikasjon KS 00.

4.3 Lavspent forsyning

Det skal være 63 A uttak ved hver inngang fra garderober i hallen, samt på langsiden ved scene eller speakerbu.

Det skal være 16 A uttak med 10 m mellomrom rundt salen. Videre skal det medtas opplegg til og kurser for utstyr i hall som resultatavle, basketkurver, heisevegg, ballnett, uranlegg, osv. Se inventarliste i kap. 0 for aktuelt utstyr.

Elektroteknisk inventar skal betjenes via eget låsbart styreskap plassert ved scene eller speakerbu. Det benyttes nøkkelbrytere tilpasset byggets øvrige nøkkelsystem.

Alle brytere, kontakter og følere plassert i hall skal felles inn i vegg. For nødlys, brannklokke, etc. benyttes ballgitter for beskyttelse.

4.4 Lys

Belysningsanlegg må utformes for de krav som den idretten som skal kunne utføres krever.

Lysanlegget skal kunne kjøres på min. to styrker med konkurranse- og treningslys, og det monteres bevegelsessensor for å hindre unødig bruk. Det skal også vurderes flere scenarier, for eksempel scenebelysning og belysning for TV-opptak.

For styring av lys i haller skal det leveres to stk. låsbare styreskap plassert i nærheten av scene/speakerbu samt i vaktrom. Alle bryterfunksjoner skal ha lysindikering.

Alle fellesarealer og store rom som korridorer o.l., skal kunne styres via SD anlegget.

I rom som toaletter, garderober, kontorer, aktivitetsrom, etc. medtas behovsstyring ved hjelp av bevegelsesføler plassert på vegg/i tak.

Det brukes sentralisert ledesystem med automatisk test/overvåking av lede- og markeringslys med visualisering og rapportering opp mot SD-anlegg. Det skal benyttes LED teknologi.

5 SPESIELLE KRAV EKOM OG AUTOMATISERING

I dette dokumentet omtales ikke byggets generelle krav til tele- og automatiseringsanlegg, kun det som gjelder spesielt for idrettsbygg. Dersom underkapitler ikke angir spesielle krav, henvises det til generelle punkter i kravspesifikasjon KS 00.

5.4 Alarm og signal

Det skal monteres adgangskrollanlegg og innbruddsalarmanlegg. Alle inngangsdører, dører og porter inne i bygget skal ha adgangskroll. Unntak for adgangskroll på dører er f.eks. dører tiltoaletter og tavlerom.

5.5 Lyd og bilde

Lydanlegg er definert som egen brukerstyrt entrepris der det skal tas med røranlegg og trekkeskap for senere kabling av anlegget. Forsterkeranlegget plasseres i speakerbu, vaktrom.

For hall medtas trekkeskap plassert innfelt i vegg ved scene. Fra skap etableres tilstrekkelig med trekkerør via gulv til vaktrom. Videre etableres trekkerør fra skap opp vegg til høyttalere som vil bli plassert fra tak i senter av hall.

Det må videre legges opp til at forsterker/lydanlegg kan slås på/styres via bryterfunksjon i styringsskap for lysanlegg.

Lydanlegg, kombinert musikk og høyttaleranlegg. Dimensjoneres i samarbeid med Idrettsenheten. Samordnes med bruk av scene. For trening skal det være muligheter for å koble seg opp ved f.eks. mobil. Tilkoblingspunktet skal være et tilgjengelig USB punkt ved trekkeskap ved scene.

Det skal etableres teleslyngeanlegg for tribuneområde i idrettshall samt for samlingsrom.

Lydanlegg forrigles mot brannvarslingsanlegget og slås av ved utløst alarm

Det skal leveres oppkobling for infoskjermer, uttak for strøm og nett, ved hovedinngang/ foaje, vestibyle og kafe/sosialrom.

Trekkerør til speakerbu og trådløst nett bredde for streaming.

6 SPESIELLE KRAV ANDRE INSTALLASJONER

I dette dokumentet omtales ikke byggets generelle krav til andre installasjoner, kun det som gjelder spesielt for idrettsbygg. Dersom underkapitler ikke angir spesielle krav, henvises det til generelle punkter i kravspesifikasjon KS 00.

6.6 Fastmontert spesialutrustning for virksomhet

Se veileder V-0989B.

6.7 Løs spesialutrustning for virksomhet

Se veileder V-0989B.

7 SPESIELLE KRAV UTENDØRS

I dette dokumentet omtales ikke byggets generelle krav til utendørs anlegg, kun det som gjelder spesielt for idrettsbygg. Dersom underkapitler ikke angir spesielle krav, henvises det til generelle punkter i kravspesifikasjon KS 00.

7.0 Utendørs, generelt

Det skal legges til rette for adkomst direkte inn i hall for lift, tilhengere m.m.

8 VEILEDENDE ROM- OG FUNKSJONSPROGRAM IDRETTSBYGG

8.1 Eksempel på romprogram

Kommunalområdet er ansvarlig for utarbeidelse av forslag til romprogram. Følgende tabell er eksempel på utforming av romprogram.

Idrettshall - Romprogram						
Nr	Romtype	Nettoareal		Nettoareal	B/N faktor	BTA
		pr. enhet	Antall	sum		
Idrettshall						
1	Flerbrukshall					
2	Tribune					
3	Garderobe					
4	Dusj					
	Toaletter i garderobe					
5	Toaletter i garderobe HC					
6	Dommer/lærer-garderobe					
7	Miljørom/vestibyle					
8	Publikumstoalletter					
	Publikumstoalletter HC					
9	Anretningsrom					
10	Styrkerom					
Sum idrettshall						
Birom og tekniske rom						
1	Utstyrslager					
2	Lager til kiosk					
3	Garasje, idrett drift					
4	Betjeningsrom					
5	Vaktrom					
6	Vaskesentral					
7	Lager til oppvarming/bordtennis					
	Traforom					
	Tavlerom					
8	Teknisk rom					

	Sum birom og tekniske rom					
	Samlet programareal idrettshall					
9	Skytebane, kjeller. Tilleggsareal					

Følgende rommatrise viser nødvendigheten av direkte forbindelser mellom ulike deler og funksjoner i et idrettsbygg. Matrisen er et eksempel:

Direkte forbindelse: I = Ikke ønskelig, L = Lite ønskelig, M = Meget ønskelig, N = Nødvendig																						
	Sal	Tribune	Garderobe	Dusj	Toalett	Dommergard.	Vestibyle	Publikumswc	Kiosk	Sosiale rom	Oppvarmingsareal	Styrkerom	Utstyrslager	Lager kiosk	Garasje	Betjeningsrom	Vaktrom	Vaskesentral	Tekn. rom	Lager/bt/oppvarm.	Tavlerom	Traforum
Sal			N	I	I	N	I	I	I	L	N	L	N	I	N	M	N	N	L	I	I	I
Tribune			I	I	I	I	N	L	L	L	L	L	I	I	I	L	N	I	I	I	I	I
Garderobe				N	N	I	N	I	I	L	N	M	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Dusj					N	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Toaletter						I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Dommergard.							N	I	I	I	N	M	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Vestibyle								N	N	N	I	L	I	N	I	N	N	I	I	I	I	I
Publikumswc									I	L	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Kiosk										I	I	I	I	N	I	I	I	I	I	I	I	I
Sosiale rom											L	L	L	I	I	L	L	I	I	I	I	I
Oppvarmingsareal												M	L	I	I	I	L	I	I	N	I	I
Styrkerom													I	I	I	I	L	I	I	I	I	I
Utstyrslager														I	L	I	I	I	I	I	I	I
Lager Kiosk															I	I	I	I	I	I	I	I
Garasje, idrett drift																L	I	M	M	I	M	M
Betjeningsrom																	L	L	M	I	M	M
Vaktrom																		I	L	I	L	L
Vaskesentral																			M	I	M	M
Teknisk rom																				I	M	M

8.2.3 Apparatrom/styrkerom

Apparatrom skal ligge med OK gulv lik OK gulv i idrettshall. Dør eller port fra kroppsøvingssal til apparatrom skal være dimensjonert for aktuelle påkjenninger, og terskelfri.

Styrkerommet skal ha tilgang til garderobefasilitetene. Rommet skal møbleres med treningsapparater.

- Spesialgulv for styrkerom.
- Forberedelse for lydanlegg.
- Det skal monteres speil og ribbevegg på en vegg.
- Separat lysanlegg.
- Lydtette dører inn mot hovedsal.
- Det stilles strenge krav til ventilasjon, se punkt. 5.5.2 i Veileder V-0989B.

8.2.4 Tribune

For utforming av tribunen henvises det til veileder V-0989B.

Det skal også tas hensyn til tribune plass for rullestolbrukere jfr. veileder V-0511 og veileder V-0989B. Bærende stolper til tak skal unngås på tribunen.

Ankomst til tribune bør skje ovenfra. Dette ses i sammenheng med flytskjema for hallen.

- Tribunen skal i parkett.
- Nødvendige rekkverk og sikkerhetstiltak må medtas. Det monteres rekkverk på toppen av øverste trinn på tribune.
- Tribune skal føres ned til banenivå, maks høyde rekkverk over bane = 2,0
- Det må være plass for HC-stoler.

8.2.5 Scene

Prosjektet er ansvarlig for innkjøp av scene, type må avklares med sektor.

Scenen skal plasseres i senter av langsiden i hallen, motsatt side av tribune.

På scenen skal det etableres 1 stk. lysbom med nødvendige lyskastere, bommen skal kunne heves og senkes manuelt med sveiv og vinsjer.

- Bruk av lydanlegg må kunne samordnes med bruk av scene.
- Lydanlegget forrigles mot brannvarslingsanlegget.
- Eget lysanlegg, samt 80 A støpsel.
- Scenen skal kunne betjenes av en person.

8.2.6 Toaletter

I tillegg tiltoaletter i garderobeenheten, skal det være toalettanlegg tilgjengelig for publikum og andre besøkende.

Toalettanlegget skal legges i tilknytning med vestibylen. Handikaptaolettet skal være tosidig.

8.2.7 Vestibyle

Vestibyle skal inngå i definisjon av miljørom. Dette omfatter et fleksibelt areal som kan benyttes til kafè, oppholdsrom samlingssted m.m.

Vestibyle er hallens knutepunkt, med direkte adkomst til tribunene, samt indirekte/direkte adkomst til hallens fasiliteter.

- Tilknytning til høytaleranlegg i sal.
- Materialer som tåler stor slitasje og som er lette å rengjøre.

8.2.8 Sosiale rom/møterom

Disse rommene skal brukes til sosiale samlinger og møter. Det er også tenkt at det skal kunne drives undervisning, og lett trening som f.eks. yoga. Lys og ventilasjon dimensjoneres etter krav til klasserom.

1. Inredes som klasserom.

8.2.9 Anretningsrom

Anretningsrom skal være lokalisert i vestibyle. Det skal serveres kioskartikler. Rommet skal ha en naturlig og sentral beliggenhet i vestibyle.

- Innlagt vann og kloakk.
- Uttak for kjøleskap, fryseboks, pølsekoker samt annet elektrisk utstyr. Totalt 4 doble 16A stikk.
- fase for kaffekoker.
- Min 1.2 meter benkeplate.
- Oppvaskmasking, evt. behov for steamer avklares med sektor.
- Avtrekkshette for tilberedning/ steking av mat, oppvaskmaskin/steamer.

8.2.10 Lager anretning

Direkte tilknytning til anretningsrommet, med inngang fra vestibyle. Utformes med tanke på tilgjengelighet og romslighet. Min 4 m² med fast hyllesystem type elfa eller lignende for kasser.

8.2.11 Garasje, idrett drift

Drift har behov for arealer inne i hallen.

Dette arealet skal ha direkte tilgang til hallen, på samme nivå som salen. Det skal også være verksted med muligheter for mindre reparasjoner.

- Isolerte stålporter.
- Lydtett dør inn til sal.
- Inredes i samarbeid med idrettsenheten
- Utvendig spylekran, se KS 30 for utvendig kran, for rengjøring av maskiner
- Sluk i gulv i garasje skal vurderes.se KS30

8.2.12 Materialrom

Totalt 100 m² fordelt over 5 rom. Brystning som tåler hard behandling, kryssfiner eller lignende. Strømuttak skal plassers inne i materialrom ved port.

8.2.13 Vaktrom

Vaktrommet skal inneholde styringsmuligheter for speaker, lyd, lys o.l Vaktrom skal dekke de behov vaktmesteren trenger i hallen til kontor plass o.l. Innlagt vann og avløp, datapunkter med oppkobling mot tekniske anlegg som inngår i prøvedrift og som nevnt i KS 00 1.5 driftskontor. Rommet skal ha innredning på en vegg med underskap og overskap, kontorpult og møteromsbord til 4 personer.

Dette rommet skal hovedsakelig betjenes av vaktmester, men åpnes for leietakere av hallen ved arrangementer. Det skal være direkte tilgang fra vestibyle, samt vindu med god oversikt mot salen. Det er også ønskelig med muligheter for billettluke mot vestibyle.

8.2.14 Renholdssentral

- Som beskrevet i KS 00, med mindre prosjektspesifikt utstyr gir tilleggskrav til bl.a. dørbredde.

8.2.15 Bøttekott

- Utslagsvask.
- Lagerplass/faste hyller.

8.2.16 Kulturrom (flerbrukssenter)

Behov avklares med fritidsetaten og skolesektoren.

8.2.17 Bandrom/øvingsrom

8.2.18 Flerbruksrom/oppvarmingsareal

Oppvarmingsarealet skal ligge i direkte tilknytning til flerbrukshallen/salen. Dette arealet er tenkt som flerbruksareal. Hovedsakelig vil det bli brukt som et oppvarmingsareal til hovedsalen, samt til bordtennis.

Rommet skal ha flateelastisk idrettsgulv primært med parkett.

Rommet dimensjoneres med tanke på plassering av mobile bordtennisbord som krever 5 x 10 m. Fri netto takhøyde er 4m. Det må også være tilgang til Flerbruksarealet via vestibylen som er tilrettelagt for rullestolbrukere. I tilknytning til rommet skal det være lagerplass for bortsetning av bordtennisbord.

Belysning etter konkurransekrav for bordtennis.

- 6 stk 16 A støpsel (3 på hver side).
- Krav til lyd og ventilasjon som i hovedsal.

8.2.19 Lager

Direkte tilknytning til oppvarmingsareal. Areal tenkt til bortsetting av mobile bordtennisbord. Det er tenkt at oppvarmingsarealet kan brukes til bordtennis. Bordene slås sammen og rulles inn i en «garasje» etter bruk. Strømuttak skal plasseres inne i materialrom ved dør/port.

9 REVISJONSHISTORIKK

Endringer siden forrige revisjon:

Ny layout, dokumenttittel og nummer og samkjørt med PA 00 / KS 00 generell krav uavhengig av byggtipe. Krav er fjernet fra dette dokumentet dersom omtalt i generell PA / KS.

Historikk:

Utgave, status	Skrevet av	Dokumenteier	Godkjent dato
1.0, OF		Prosjektansvarlig eieravdelingen	01.09.2009
3.0, OF	Morten Christoffersen	Prosjektansvarlig eieravdelingen	28.11.2016
4.0, OF	Torstein Koveland	Eiendomssjefen, Eiendom	01.01.2023

Utgaver som er offisielle skal skrives som 1.0, 2.0, 3.0 etc. og med status OF = Offisiell.

Utgaver som er Under Arbeid (UA) skal skrives som 0.1, hvis dette er en ny arbeidsbeskrivelse og 1.01, 2.01 etc. når det er forbedringer til offisielle arbeidsbeskrivelser.